

Taitas

Yesu pi wel wiak kutömweri sēen wē krismaki 35 pōta Ök won sēen Poolök pep epwer Taitas pimēen retēng ēa. Taitas Krik omēn Poolring wakaimaupök Krit kustak ingre mor saurō ngarangk ēak wēen Poolök epwer retēng ē mena. Pim pep epwer pōt, Taitasēn tolēel ngarangk ēēpēn pōta ngōnōt mena. Ngōn epēt 1 Timoti pōweri wia pōtē ök.

Pōt epēl wia.

Ngōn ngēs rēaut 1:1-4

Ngōnēnē ngarangkörōa ngōnte 1:5-16

Omēn pourōa ngōnte 2:1-15

Wa korkorre pepanōm ngōnōt 3:1-11

Ngōn mēēt 3:12-15

---

1 O Taitas, ne Pool Anutuu inēen yaaupök pep epwer retēng ē yaningk. Puuk Yesu Kristoē ngōn yaaō omēn neulēak pimēen yaō elniaurō arim kōn wi kosang yewesaut taē wasēn pim wēwēetak wē pōta kēēt kēēkē ēwat sēnēak neulēaut. ²Ne ar ya kē sak wēwē kosangēt önēetaan kor önēak arim kōn wi kosang yewesaut taē yanuwas. Anutu pi kaar naēnēpök yangerak omnant naarōn wiaan pōtaan kup nuwia. ³Pēl ēak puuk ēnēmak pim akun wia pōtak wēwē kosangta songōnte pim ngōntak tekeri wes nina. Anutu kama yanuwa pōpök ngōn epēt nenak ök amēak neaan pēl yeē.

⁴Taitas niin ngōnēn ök niaan nem yeē pōl kōn wi kosang wesak nem ru panē saup, niin yoōre ērēp yeniak.

Anutu Pepere tiarim kama yanuwaup, Yesu Kristo, piarpim komre kolapre mayaap pōt ningkēn arim naē wiaap.

Ngōnēnē wotōökörōa ngōnte

⁵Ni ingre mor saurōa naē omēn nant korar wia pōt wotpil wesak ka poutē ngōnēnē wotōökörō moulmēmēmēak nem ök niia pōl Krit kustak niulēen wēaup. ⁶Ne epēl ök niiaut. Omēn namp pi omnarōa itōök ketre saun won panēpök öng kopēt nampringēp, pim ruurōeta Kristoon kōn wi kosang yewesaurōak pitēm kentōökē ēnēm ēak utpet naēn yaaōre

pitēm ělre peparōa ngōn wa nemoolaan yaaō omēn ke pilēpōk ingre morōrōa kepōnōōk moulmēēn ōp. ⁷Ngōnēnē wotōōkōp pi Anutu pim yaat ngarangk yaaupōk omnarōa itōōk ketre saun won, wotpil ōp. Pi pimtēn ping wesak ěak ya sangēn teētēn ěēpan. I ngaat nak kōn irikor ěak omnarō kōntak mōōpan. Monere urōmatēēn war ěēpan. ⁸Omēn kamaatēaanrō ngōntre kar elmēēp. Kōn ompyautaring wē wotpil ompyāō ōp. Pimtē wēwēat ngarangk ěēp. ⁹Pi tenim ngōnēn kē rē yanuul pōt taē wes wak ōp. Pēl ěēē ngōnēn kē pōt rē mouloōre omēn ngōn pōt wa yoolēaurōa kaarōt tekeri wasō pēl ěēp.

Krit kustak kaar omnarō selap wakaima

¹⁰Omēn selap ngōn wa yoolēaurō wē. Pit ngōn mosut ěak morōk yaalni ke pilōrō selap Yuta omēn, “Ar Anutuu ngōnta ěnēm panē ěēnēēn arim korōp kaut ileē,” kaar pēl yaaō pōrōa naēaanrō. ¹¹Pit monere urōmat ōpēnēak ngōnēn naēpanēēt aō ompōrōere pitēm ōngre ruurō utpet yemowesaurō. Pōtaanōk ngōnēnē wotōōkōrō ar pit il mowarieē. ¹²Pitēmtē Krit kustakaan ěwat omēn nampōk epēl ōk ěa. “Krit omnarō ten kaar yaurō. Ten animaurōa ōk kē kōntak yeem wisēn yaurō.” ¹³Krit ěwat omēn pōpē ōk ěa pōt yaapēt. Pōtaanōk pitēm kōn wi kosang yewesaut taē wesak ōpnaan kosang wesak ōk maē. ¹⁴Pēl ěak pit Yuta omnarōa ěarōa ngōn pasutre omēn ngōn kēēt wa yoolēaurōa ngōn kosang wesak ya pipōtōn kat wiipan pēl maē. ¹⁵Omēn pitēm lupōtē kōlam wē pōrō pit omēn poutōn kōn wiin kōlam wia pēl yaurō. ěn utpetatōk pitēm lupōtē utpet wasēn Kristoon kōn wi kosang newasēn yaaō pōrō pit omēn poutōn kōn wiin kōlam won pēl yewas. Pōt pitēm kōnre lupōt pu wariin ompyāōre utpet pōt kom naēn yaurō pōtaanōk. ¹⁶Pēl yaēetak Anutuun ěwat wē pēl yaurōak pitēm yaautōk pi kasēng yemangk pōt pet yaalni. Anutuuk pitēm itaangkēn utpet pan ěēn pit pim ngōnte wa olēak omēn ompyaut ěēpēnēak ěēn pangk naēn yaurō.

Ōngre omp ulōpōrōa ngōnte

2 ¹Pit utpet ke pipōt yaurōak ni pōt ngōnēn kēēt pēēn rē mou. ²Omp ulōpōrōēn i ngaat nak kōn irikor ěēpan pēl ma. Pit omēn ompyaut yaēēn omnarōak pitēm ping wesak ap. Pēl ěak pitēmtē wēwēat ngarangk ěēp. Pēl yeem kēēkē wesak kōn wi kosang wasōōre neneren lup sant elmē pēl ěēp. Pēl yaēēn omnarōak pitēmēēn utpet yaalmēēn pōt kosang sak ōp. ³Tapēl ōng ulōpōrōēnta ōngōrōa Anutuu ngōn ngaarēk yewa pōl ěēpnaan ōk ma. Pit omnarōēn utpet wesak mēpan. Pēl ěak i ngaat keimōn nēmpān. Pēl yeem ōng ulwas ompringōrōēn ompyāō yaaō pōt rē moulak pet elmēēp. ⁴Pēl ěak ōng ulwas pōrōēn pet elmēēn pitēm ompre ruurōēn lup sant elmēēpnaan. ⁵Pēl ěak pitēmtē wēwēat ngarangk ěak lup kōlam ōpnaan. Pēl yeem pitēmtē kaatē omnant kēēkē wesak ngarangk

ëak omnaröaan ompyaö elmëak ompöröa ngönöt ngaarëk öpnaan. Pit pël yaëen pöt omnarök pitëm yaautön itenak Anutuu ngönten utpet wesak naëpan.

Omp ulwasöröa ngönte

⁶Öngre omp ulöpöröen mëäa tapël omp ulwasöröenta ök ma. Pitëmtë wëwëat ngarangk ëëpnaan kosang wesak ök ma. ⁷Ni ompyaö yaaö pötaan wotöök rëak wëen omnarö nim yaaö pöten itenak ök ëëp. Ni rë moulömëen, wotpil wë këëkë wesak rë mou. ⁸Ngön kë omnarök wa utpet wesak naën ëëpna pöt pëen ök ma. Pël ëen nim kööre tokörö pit tiarën utpet wesak niapënëak ök ëen pangk naën ëen ëö sëpnaan.

Inëen ruuröa ngönte

⁹Inëen ruuröen pitëm kaöaröa ngönöt ngaarëk wak ompyaö wesak ya mëngkën pit itenak ya ërëpërëp ëëpnaan ök ma. Pitëm kaöaröen ngön utpetat kangiir mepan. ¹⁰Pit pitëm kaöaröa omnant këkain ëëpanëp ompyaö wesak pitëm ngönöt ngaarëk öp. Pël ëen pit itenak, “Yok pangk yaë,” pël wasëpnaan. Inëen ruurö pit ya ompyaö ke pil yamëngkën Anutu tiarim kama yanuwaup pim ngönënte ngaarëk sëen omnarök itenak kön wiin, “Ngön pöt ompyaut,” pël wasëpnaat.

Tiar lup kölam wë Kristo pim akun kaöaöön kor öpa

¹¹Anutu pi yang ël epotë omën pourö kama niöpënëak pim komre kolap pöt tekeri wes nina. ¹²Komre kolap pötak Anutu kasëng menak wëäö pötëre yangerakë kentre kaur pöt sëp wesak e yangerak wë eptakëer tiarim wëwëat ngarangk ëak wotpil wë omën Anutuu ënëm yaauröa wëaul öpenëak rë yanuul. ¹³Pël ëen tiar wëwë pötakël wë kön kosang wiak kë ompyaö oröön ërëpsawi ëëpena pöten kor eim wë. Yaap, tiar kor eim wëen Yesu Kristo yaaröön pim ëwaat tekeri sëen itaampenaat. Pi tiarim Anutu, ompyaö yanuwas pöp, ¹⁴tiar utpetatë öngpökaan kama niwak kölam niwasën pim omnarö pël sak wë kosang wesak ompyaö yaaö pöt ëëpenëak pim wëwëet tiarimëen keimön naën kësangën elniak wel wia.

¹⁵Ngön pipot pout ök ma. Weëre kosang nina pöt pout wak wë ngön pipot öpnaan ke urak mëak wa olapanëen kosang wesak ma. Pit niin kön wiin iraan nim ngönte wa olapan.

Tiar wëwë ompyautak kosang sak öpa

3 ¹Nim ingre mor sauröen yang ngarangköröere kaöaröa iri öpnaan ngolöp wesak ök ma. Pit ngönöt ngaarëk wak wëen ya ompyaö nant mangkën pöt mëmp. ²Pit omnaröen utpet wesak mëak ngön kosang mepanëp ompyaö elmëak ëpre wiap elmëëp. ³Tiar ngaan Setenök morök

elniin ngön kēeta kanō irikor äak köpēl wē ngön wa olaimaurō. Pēl äak tiarim wēwēat ngarangk naēn kentre kauratē ēnēm pēen eimaurō. Kēt ēl epotē tiar utpet yaēen omnarō tiarēn kaaō yaalniin tiarimēntta neneraan kaaō eimaurō. ⁴Pēl äaurōak Anutu tiar kama yanuwaup pim ompyaō elniire lup sant elni pēl yaāō pōt tekeri wes ninak ⁵kama niwaurō. Pi tiarim wotpil yaautaan won, pimtē yakōmtak pēl elniaurō. Pi tiarēn yakōm elnieē tiarim lupōt iirak pim ru niwasēn Ngēēngk Pulōōk tiarim lupōt ngolōp niwesa. ⁶Anutuuk Yesu Kristo tiar kama yanuwaupē tiarimēēn elnia pōtaan Ngēēngk Pul pō tiarim naē wes mēēn wais kaamōk kēsang elnia. ⁷Anutuuk komre kolap elniak, “Wotpilōrō,” pēl niak yaō niwasēn kön kosang wiak kor wē wēwē kosangēt ōpenēak pēl elnia. ⁸Ngön pipot yaapōt.

Taitas, nem kentōōk ni omēn Anutuun kön wi kosang wesaurō omēn ompyaut eim ōpnaan kosang wesak omēn yaap pipot ēēpnaan ōk ma. Pipot ompyaut, omnarō kaamōk yaalni. ⁹Ngön utpet ke epēlōt kasēng man. Ngön mosutēēn nga elngan. Ēere körōōrōa songōnōt kaō wesak angan. Moses pim ngön kosangtak wia pōtōn nga angan. Omēn pipot pout mosut, kaamōk naalniipanēēt, pōtaan kasēng man. ¹⁰Ēn omēn namp ngön kaar äak ingre morōrō kom yaalmēēn pōt akun nent ma nentepar wotpil mowas. Pēl ēēn pi kat nawiin yaēen pōt kasēng moman. ¹¹Ni ēwat wēēn. Omēn ke pilēp korar wē utpet yaaup. Pimtē yaaut tiarēn pet yaalni.

Ngön mēēt

¹²Ne Atemas ma Tikikas namp nim naē wes mēēn wais orōōpna pōtak teēntom nem naē Nikopolis kakē wais. Ne kopi akunaōōk pōrek ōmēak kön yawi pōtaanōk. ¹³Ni Sinas, Rom ngön kosangōt ēwatēpre Apolos piarip kaamōk ompyaō elmēak kamtaōōkē omnant menak wes mēēn sēp. Piarip omnantōn ngōntōk ēēpanēēn kaamōk elmē. ¹⁴Tiarim ingre mor saurō pitta ompyaō yaauta yaat kēēkē wesak mēnak kosang sēp. Pēl yaēen narō korōpōōkē omnant ēēl yaēen pōt kaamōk elmēēn pitēm ngōnēntak wēaut kē ēēpnaat.

¹⁵Omēn neering wēaurō pit pourō niin yoōre ērēp yenia. Ngōnēntak lup sant yaalni pōrōenta tapēl yaalmē pēl ōk ma.

Anutu pim komre kolap pōt ar pourōa naē wiaap.

[Yok pi tapēt.

Ne nim pepap, Pool.]